

Informatienota voor: vergadering algemeen bestuur

Datum: 30 maart 2023

Onderwerp: Voortgang expertteams Bevolkingszorg & Crisiscommunicatie

Agendapunt: 12

Kenmerk: AB/2310

Bestuurlijk portefeuillehouder: A. Bronsvoot

Ambtelijk portefeuillehouders:

Gemeentesecretaris Zutphen, mevrouw M. Stouten (Crisiscommunicatie)

Gemeentesecretaris Putten, de heer F. Contant (Bevolkingszorg)

Bijlage: Visual inrichting crisiscommunicatie

Kennis nemen van

1. De invoering en voortgang van de expertteams bevolkingszorg en crisiscommunicatie VNOG.
2. De structuur van het proces crisiscommunicatie VNOG (en koppeling met risicocommunicatie).
3. Landelijke en regionale ontwikkelingen.
4. Organisatie alarmering door MKON.
5. Voortgang piketregeling.

Inleiding

Het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) heeft op 28 oktober 2021 ingestemd met het invoeringsplan Expertteams

Bevolkingszorg & Crisiscommunicatie 1^e fase. Dat houdt in:

- Werken met expertteams en dit gefaseerd invoeren.
- Een piketvergoeding voor crisisfunctionarissen Bevolkingszorg & Crisiscommunicatie uit te werken en in te voeren conform opdracht aan CSO.

Expertteams vergroten de professionaliteit binnen een organisatie. Tijdens een crisis is hiermee een gegarandeerde bereikbaarheid en beschikbaarheid van de verschillende benodigde crisisfunctionarissen.

Expertteams Bevolkingszorg

De expertteams voor Bevolkingszorg (1^e fase) zijn op 1 juli 2022 van start gegaan. Het gaat dan om de volgende expertteams:

- Algemeen commandant Bevolkingszorg
- Adviseur crisisbeheersing
- Officier van Dienst Bevolkingszorg
- Hoofd Publieke Zorg
- Hoofd Nafase
- Verslaglegger

Voor alle expertteams zijn functionarissen geworven. Selectie heeft plaatsgevonden op basis van competenties en enthousiasme. Daarnaast zijn kwalificatiedossiers opgesteld en de taakkaarten geactualiseerd. Alle experts zijn volgens de kwalificatie-eisen opgeleid en hebben de examens met goed gevolg afgelegd. De expertteams voor bevolkingszorg zijn hierdoor bijna allemaal op sterkte. Alleen het expertteam Hoofd Nafase heeft nog onvoldoende opgeleide functionarissen. De projectgroep Bevolkingszorg zoekt naar een oplossing hiervoor.

Inzet expertteam Hoofd Publieke Zorg

Bij de start van de vluchtelingencrisis Oekraïne, hebben de hoofden Publieke Zorg een aantal maanden het Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingen gedraaid. Dit expertteam heeft zich dubbel en dwars bewezen en is hierdoor een hecht team geworden en heeft veel praktijkervaring opgedaan. Juist door praktijkinzetten neemt de professionaliteit toe.

Expertteams Crisiscommunicatie

De expertteams Crisiscommunicatie (1^e fase) zijn op 2 januari 2023 van start gegaan. Het gaat dan om de volgende expertteams:

- Algemeen Commandant Crisiscommunicatie (AC-CC)
- Communicatieadviseur GBT / RBT
- Medewerker crisiscommunicatie
- Hoofd Crisiscommunicatie (HCC)
- Omgevingsanalist (OA)
- Officier van Dienst Crisiscommunicatie (OvD-C)
/communicatieadviseur CoPI /woordvoerder

Elk expertteam bestaat uit tenminste 6 leden. Het expertteam Hoofd Crisiscommunicatie is geen piketfunctie en wordt gevuld op basis van vrije instroom met leden uit de expertteams van AC-CC en Medewerker Crisiscommunicatie. De leden van deze teams zijn opgeleid om deze functie goed te kunnen uitvoeren en zijn daardoor flexibel in hun inzet. Ten opzichte van het oorspronkelijke plan is dit een wijziging. Deze keuze blijven we evalueren en we zullen bijsturen als dit nodig

blijkt. Verdeeld over de regio zijn 5 clusters met elk een team Communicatieadviseur GBT actief, met gemiddeld 7 leden per team. De communicatieadviseur RBT wordt ingevuld vanuit vrije instroom met leden van het expertteam AC-CC.

Voor alle expertteams crisiscommunicatie zijn deelnemers geworven en geselecteerd op basis van competenties en enthousiasme. Daarnaast zijn kwalificatiedossiers opgesteld en taakkaarten geactualiseerd. De crisiscommunicatie-experts zijn volgens de kwalificatie-eisen opgeleid en de meesten hebben de examens met goed gevolg afgelegd. Voor 2023 zijn voor een aantal (nieuwe) leden opleidingen en (her)examens gepland.

Kennismaken en doorleven nieuwe structuur crisiscommunicatie

Op 13 december 2022 vond voor de expertteams van crisiscommunicatie (de totale keten) een gezamenlijke bijeenkomst plaats. De ochtend stond in het teken van kennismaken met elkaar en het doorleven van de nieuwe crisiscommunicatiestructuur. Naast praktische informatie over de nieuwe structuur, namen de aanwezige communicatie-experts in groepen deel aan een tabletop oefening aan de hand van een scenario. Meer hierover is te lezen in ons online magazine Voorop in Veiligheid: <https://vnog.maglr.com/magazine-voorop-in-veiligheid-editie-3/start-expertteams-crisiscommunicatie1>

Landelijke en regionale ontwikkelingen

Landelijke ontwikkelingen

Met de inrichting van de expertteams is zoveel als mogelijk geanticipeerd op het hanteren van kwaliteitscriteria zoals deze landelijk in ontwikkeling zijn. Hiermee lopen we voor op de aanbevelingen vanuit de evaluatie op de wet veiligheidsregio's.

In de Contourennota wordt gesproken over de versterking van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie. De evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en de contourennota vormen de aanleiding om te komen tot een toekomstbestendige doorontwikkeling en professionalisering van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie.

Het kabinet heeft het Veiligheidsberaad daarom opdracht gegeven om dit zo snel mogelijk te regelen. Hiervoor heeft het Veiligheidsberaad een stuurgroep ingesteld om een landelijk kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie te beschrijven. Dit kwaliteitsniveau – in de vorm van kaders, normen en beleid – is het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB). *Het kabinet acht uniforme kwaliteitszorg van groot belang: voor inzicht in eigen prestaties, voor het functioneren en continu blijven verbeteren van de processen binnen veiligheidsregio's en voor de vergelijkbaarheid tussen veiligheidsregio's onderling.* De notitie UKB is in concept gereed en wordt 20 maart behandeld in het Veiligheidsberaad. Daarna wordt het ter instemming voorgelegd aan de algemeen besturen van alle veiligheidsregio's.

Positionering crisiscommunicatie

Vanuit het landelijke project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) wordt wat betreft crisiscommunicatie nagedacht over de positionering van crisiscommunicatie (in de warme fase). Uit een uitvraag bij de 25 veiligheidsregio's blijkt dat crisiscommunicatie (in de warme fase) is landelijke op verschillende wijzen gepositioneerd:

1. Crisiscommunicatie is onderdeel van Bevolkingszorg
2. Crisiscommunicatie is onderdeel van Bevolkingszorg maar in praktijk een eigenstandig/zelfstandig proces
3. Crisiscommunicatie is een zelfstandig proces

Dit onderzoek loopt nog, we sluiten zoveel mogelijk aan bij de landelijke richting/ontwikkeling. Met de inrichting van het proces crisiscommunicatie in onze regio, zoals per 1 januari 2023 operationeel is, positioneren we crisiscommunicatie (in de warme fase) als zelfstandig proces over alle kolommen heen (3).

Regionale ontwikkelingen

Uniformeren functiebenamingen nieuwe meldkamer

In overleg met de crisiscommunicatieadviseurs Oost-5 is een lijst met functiebenamingen vastgesteld voor de meldkamercentralisten om crisiscommunicatie/woordvoering te alarmeren. Hiermee is uniformiteit bereikt. Vooralsnog leidt deze eenduidigheid in functiebenamingen nog niet tot aanpassing van de regionale crisisplannen. Zodra meer duidelijkheid is over de nieuwe Wet Veiligheidsregio's en de onderliggende besluiten is het aan de regio's zelf om te bepalen of aanpassing nodig is. Of eerder, indien daar aanleiding toe is.

Platform Risico- en Crisiscommunicatie VNOG

Al jaren nemen (crisis)communicatieadviseurs van de 22 VNOG gemeenten deel aan het Platform Crisiscommunicatie. In afstemming met de leden van het platform, en de VNOG adviseurs, is besloten om de naam aan te passen naar: Platform Risico- en Crisiscommunicatie. Als vast agendapunt worden de doelen, planning en middelen van risicogerichte campagnes met de communicatieadviseurs gedeeld. Communicatieboodschappen in de koude en warme fase zijn hiermee op elkaar afgestemd. Door de communicatieadviseurs van gemeenten wordt deze koppeling zeer gewaardeerd.

Focus 2023

In 2023 ligt voor de expertteams Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie de focus op het elkaar ontmoeten, ervaring opdoen in crisissituaties en verdere vergroting van de vakbekwaamheid. De Oranjedag 2023 is een voorbeeld van een netwerkbijeenkomst waarbij ontmoeten en kennisdelen centraal staat.

Financiën

De kosten die gemaakt zijn voor het opleiden en examineren van de expertteams waren incidentele kosten die (zoals afgesproken was) gefinancierd zijn uit bestaande budgetten.

Piketregeling

Het CSO heeft in opdracht van het AB een piketregeling opgesteld voor de expertteams. Deze regeling is op 1 juli 2022 ingegaan.

Hoewel bij het uitwerken van de regeling is geprobeerd om het zo eenvoudig mogelijk te maken voor de gemeenten, is de ervaring dat het voor een aantal gemeenten best lastig was om de piketvergoeding goed in te regelen. Dit kwam omdat de regionale piketregeling anders is dan de piketregeling die gemeenten normaal gesproken hanteren. Er kwamen dan ook diverse vragen vanuit de gemeenten. Om deze vragen goed te beantwoorden en om als gemeenten van elkaar te leren is er een vragenuurtje ingepland. Dit uurtje werd goed bezocht en heeft alle vragen beantwoord. Bij bijna alle gemeenten wordt de piketregeling inmiddels uitgevoerd. Op deze wijze krijgen alle piketfunctionarissen eenzelfde piketvergoeding.

2^e fase expertteams

Inmiddels is de 2^e fase voor de expertteams van start gegaan. Het gaat dan om crisisfunctionarissen met leidinggevende taken zoals: teamleiders, coördinatoren, technisch voorzitters, etc. De verwachting is dat in het 2^e halfjaar van 2023 deze expertteams van start gaan.

INRICHTING CRISISCOMMUNICATIE

